נצבים לקראתם בצאתם מאת פרעה׃ ויאמרו
אלהם ירא יהוה עליכם וישפט אשר הבאשתם
את ריחנו בעיני פרעה ובעיני עבדיו לתת חרב
בידם להרגנו׃ וישב משה אל יהוה ויאמר אדני
למה הרעתה לעם הזה למה זה שלחתני׃ ומאז
באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה והצל
לא הצלת את עמך׃ ויאמר יהוה אל משה עתה
תראה אשר אעשה לפרעה כי ביד חזקה
ישלחם וביד חזקה יגרשם מארצו׃ ס וידבר
אלהים אל משה ויאמר אליו אני יהוה׃ וארא
אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי ושמי
יהוה לא נודעתי להם׃ וגם הקמתי את בריתי
אתם לתת את ארץ כנען את ארץ מגריהם
אשר גרו בה׃ וגם אני שמעתי את נאקת בני
ישראל אשר מצרים מעבדים אתם ואזכר את
בריתי׃ לכן אמר לבני ישראל אני יהוה והוצא
והוצאתי אתכם מתחת סבלת מצרים והצלתי
אתכם מעבדתם וגאלתי אתכם בזרוע נטויה
ובשפטים גדלים׃ ולקחתי אתכם לי לעם והייתי
לכם לאלהים וידעתם כי אני יהוה אלהיכם
המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים׃ והבאתי
אתכם אל הארץ אשר נשאתי את ידי לתת
אתה לאברהם ליצחק וליעקב ונתתי אתה לכם
מורשה אני יהוה׃ וידבר משה כן אל בני ישראל
ולא שמעו אל משה מקצר רוח ומעבדה קשה׃

וערעו ית מש׳ וית אה׳ קימין לקדמותהון
במפקהון מלות פרעה׃ ואמרו להון
יתגלי יי עליכון ויתפרע די אבאשתון
ית ריחנא בעיני פר׳ ובעיני עבדוהי
למתן חרבא בידיהון למקטלנא׃
ותב מש׳ לקדם יי ואמר יי למא
אבאישתא לעמא הדין למא דנן
שלחתני׃ ומעדן דעלית לות פרעה
למללא בשמך אתבאש לעמא הדין
ושיזבא לא שיזבתא ית עמך׃ ואמ׳
יי למש׳ כען תחזי דאעבד לפרע׳
ארי ביד תקיפא ישלחנון ובידא
תקיפא יתריכנון מארעיה׃

ומליל יי עם מש׳ ואמ׳
ליה אנא יי׃

ואתגליתי לאברהם ליצחק וליעק׳
באל שדי ושמי יי לא הודעת להון׃
ואף אקימית ית קימי עמהון למתן
להון ית ארעא דכנען ארע תותבות
הון די אתותבו בה׃ ואף קדמי שמיעת
קבילת בני ישר׳ די מצראי מפלחין
בהון ודכירנא ית קימי׃ בכן אמר לבני
ישר׳ אנא יי ואפיק יתכון מגו דחוק
פלחן מצראי ואשיזיב יתכון
מפלחנהון ואפרוק יתכון בדרע
מרמם ובדינין רברבין׃ ואקרב
יתכון קדמי לעם ואהוי לכון לאלה
ותדעון ארי אנא יי אלקכון דאפיק
יתכון מגו דחוק פלחן מצראי׃ ואעיל
יתכון לארעא די קיימית במימרי
למתן יתה לאברהם ליצחק וליעקב
ואתן יתה לכון ירותא אנא יי׃ ומליל
מש׳ כן עם בני ישר׳ ולא קבילו מן
משה מעקת רוח ומפלחנא
דהוה קשיא עליהון׃
ומליל יי עם משה למימר׃

שהרהרת לא כי ביצחק יקרא לך
זרע ואחר כך אמרתי לו והעלהו
לעולה ולא הרהר אחרי לפיכך
עתה תראה העשוי לפרע׳
תראה ולא תר׳ העשוי לשבע
מלכי אומות כשאביאם אל
הארץ׃ כי ביד חזקה ישלחם
מפני ידי שתחזק על פ׳
ישלחם׃ וביד חזקה יגרש׳
מארצו׃ על כרחם של ישר׳
יגרשם ולא יספיקו לעשות
להם צדה וכן הוא אומ׳
ותחזק מצרים על העם
וגו׳׃

וארא

וידבר אלקים אל משה׃
דיבר אותו משפט על
שהקשה לדבר ולו׳ למה
הרעת לעם הזה׃ ויאמר
אליו אני ה׳ נאמן לשלם
שכר טוב למתהלכים לפני
ולא לחנם שלחתיך כי אם לק׳
דברי שדברתי לאבות הראשונים ובלש׳
הזה מצינו שהוא נדרש
בכמה מקומות אני ה׳ נאמן
להפרע כשהוא אומר אצל
עונש כגון וחללת את שם
אלקיך אני ה׳ וכשהוא אומר
אצל קיום מצוה כגון ושמרתם
מצותי ועשיתם אותם אני
ה׳ נאמן ליתן שכר וארא אל
האבות באל שדי הבטחתים
הבטחות ובכולן אמרתי להם
אני אל שדי ושמי ה׳ לא
נודעתי להם לא הודעתי אין
כת׳ כאן אלא לא נודעתי לא
נכרתי להם במדת אמיתות
שלי שעליה נקרא שמי ה׳
נאמן לאמת דברי שהרי
הבטחתים ולא קיימתי׃ וגם
הקמתי את בריתי וגו׳ וגם
כשנראיתי להם באל שדי
הקמתי והעמדתי בריתי ביני
וביניהם לתת להם את ארץ כנען
לאברהם בפרשת מילה נאמר
אני אל שדי וגו׳ ונתתי לך
ולזרעך אחריך את ארץ מגוריך

ליצחק

וגו׳ כי לך ולזרעך אתן את כל הארצ׳
האל והקמותי את השבועה
ואותה שבועה שנשבעתי
לאברהם ב׳ ליצחק נאמרה
ליעקב ב׳ אני אל שדי פרה ורבה
וגו׳ ואת הארץ אשר נתתי וגו׳
הרי שנשבעתי להם ולא קיימתי׃
וגם אני כמו שהקמותי הברית
יש עלי לקיים לפיכך שמעתי
את נאקת בני ישר׳ המעידים
אשר מצרים מעבידים אותם
ואזכר אותה הברית כי בברית

בין הבתרים אמרתי לו וגם הגוי אשר יעבדו דן
וגו׳ לכן על פי אותה שבועה אמור לבני ישראל אני
ה׳ הנאמן בהבטחתי והוצאתי אתכם כי כן
הבטחתי ואחרי כן יצאו ברכוש גדול׃ סבלות טורח משא
מצרים׃ נשאתי את ידי הרימותיה לישבע בכסאי׃
ולא שמעו אל משה לא קיבלו תנחומין׃ קוצר
רוח כל מי שהוא מיצר רוחו ונשימתו קצרה ואינו
יכול להאריך בנשימתו׃ קרוב לענין הזה שמעתי
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

הראשונה לטובה׃ ורבותינו דרשוהו לענין של מע׳
שאמ׳ למה הרעת וגו׳ אמ׳ לו הק׳ חבל על דאבדין
ולא משתכחין יש לי להתאונן על מיתת האבו׳
הרבה פעמים נגליתי עליהם בא׳ שדי ולא אמרו
לי מה שמך ואתה אמרת מה שמו מה אומר
אליהם׃ וגם הקמותי וגו׳ וכשבקשו לקבר את
לא מצאו עד שקנה בדמים מרובים וכן יצחק
ערערו עליו על הבארות שחפר וכן יעקב ויקן את
חלקת השדה לנטות אהלו ולא הרהרו אחר מדותי
ואתה אמרת למה הרעת׳ ואין המדרש מתיישב
אחר המקרא מפני כמה דברים אחת שלא
נאמר ושמי ה׳ לא שאלו לי ואם תאמר לא

הודיעם שמי שאין הראשונות שנגלה על אברהם
בין הבתרים נאמר אני ה׳ אשר הוצאתיך מאור
כשדים ועוד היאך הסמיכה מעשה האבות שהוא
סוף למען וגם אני שמעתי לכן אמור לבני ישר׳
אני ה׳ וגו׳ ויתישב המקרא על פשוטו ודבור על
אופניו והדרשה תדרש שנאמר הלא כה דברי כאש
וכפטיש יפוצץ סלע מתחלק לכמה ניצוצות
ערל שפתים אטום שפתים וכן כל לשון ערלה
אומר אני שהוא אטום ערלה אזנם
אשמע ערלי לב אטומי מלהבין
והערל והאטום [illegible]
ערלת בשר שתגור אטום ואטום [illegible]